

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

40

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Науково-методологічні основи
вдосконалення системи
підготовки фахівців
для харчової та зернопереробної
промисловостей*

В ДВОХ ЧАСТИНАХ

Частина 2

ОДЕСА 2009

Матеріали друкуються відповідно рішенням 40^{ої} науково-методичної конференції викладачів ОНАХТ «Науково-методологічні основи вдосконалення системи підготовки фахівців для харчової та зернопереробної промисловостей», яка проходила 8 і 9 квітня 2009 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Гапонюк О.І., д-р техн. наук, професор,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Гладушняк О.К., д-р техн. наук, професор,
Моргун В.О., д-р техн. наук, професор,
Іоргачова К.Г., д-р техн. наук, професор,
Ангелов Г.В., канд. іст. наук, професор,
Немченко В.В., д-р екон. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Науменко В.І., канд. техн. наук, доцент,
Будюк Л.Ф., канд. техн. наук, доцент,
Кац А.К., канд. техн. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

ГУМАНІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, В.М. Чугуєнко

У філософії поняття гуманізм (від лат. *humas* – людський) – означає історично розвиваючу систему поглядів, що визнає цінність людини як особистості, її право на розвиток та реалізацію своїх здібностей, а засади рівності й людяності – необхідною нормою міжособистісних стосунків. Гуманізація є головним сенсом усієї діяльності вищої школи. Це, по-перше, формування такого світогляду студентів, який має спрямувати їх майбутню громадську і професійну діяльність на оптимальне задоволення духовних і матеріальних потреб людини, її здоров'я, особисте щастя за принципом: «Людина – міра усіх речей». А по-друге, гуманізація означає невіддільний процес вдосконалення міжособистісних відносин у самому навчальному закладі між викладачами, між студентами і викладачами, між студентами. І в основі цих відносин повинні бути гуманістичні засади глибокого розуміння вищих цінностей людського життя, особистої гідності, справедливості, свободи і відповідальності кожного, коли йдеться про успішне співробітництво та взаємодопомогу. Складний і послідовний процес гуманізації освіти висуває на перший план ідею розвитку, інтелектуального і морального вдосконалення і самореалізацію особистості як суб'єкта різнобічної діяльності. Гуманізація освіти сьогодні – це перенесення ціннісних орієнтацій з держави на людину, на виховання в ній прагнення бути потрібною і необхідною для інших людей.

Одним із найважливіших засобів гуманізації навчання і виховання (поряд з повсякденним втіленням у спілкування засад людяності, засвоєнням психологічних знань, естетичним оздобленням середовища) виступає гуманітаризація, тобто насичення змісту професійної освіти гуманітарними знаннями і методологією соціально-гуманітарних наук (етики, філософії, соціології, політології, права, культурології, мовознавства, літератури, мистецтва). Ці знання забезпечують розвиток особистості у гармонії із національною і загальнолюдською культурою, сутністю якої є гуманізм. А методологія гуманітарних наук базується на принципі розуміння – прагненні суб'єкта стати на точку зору об'єкта і впливати на хід подій, враховуючи його інтереси й потреби. Наприклад, в інженерній справі принцип розуміння спонукає конструктора уявити себе на місці оператора або споживача, які будуть користуватися новою технічною розробкою.

Отже, гуманізація як мета і гуманітаризація як засіб здійснення мети виступають в якості методологічних засад підготовки сучасних інженерних кадрів. Гуманізація освіти вимагає підвищити особисту активність студентів, цілеспрямованість на отримання глибоких знань і застосування їх на користь людства. Поряд із засвоєнням професійних знань і вмінь вона передбачає переважне формування у молоді ціннісного ставлення до науково-технічних знань, потреби у них та бажання вести пошук ефективного їх використання для стійкого розвитку суспільства і людини.

ПРОЦЕС СКЛАДАННЯ ТЕСТІВ СТУДЕНТАМИ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З.М. Сахарова	54
ПРО ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, А.О. Соловей	55
ГУМАНІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, В.М. Чугуєнко	56
ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА ПЕДАГОГІКА У ВИЩІЙ ШКОЛІ Н.М. Ушнурцева, В.М. Чугуєнко	57
КУЛЬТУРОЛОГІЯ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ГУМАНІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ А.О. Соловей	58
МОРАЛЬ І ПОЛІТИКА ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕРАКЦІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ТЕНДЕНЦІЯМИ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Є.Р. Петракова	59
З ДОСВІДУ ВПРОВАДЖЕННЯ В ПРАКТИКУ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В.М. Матковський	60
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НА СЕМІНАРАХ ІНДОЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ У КОЗАЦЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ КОМПЛЕКСІ С.Є. Польова, О.Н. Філіпенко	61
НОВІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І КУЛЬТУРОЛОГІЇ С.Є. Польова	62
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ СУСПІЛЬНОЇ ПРАКТИКИ В СИСТЕМНОМУ АНАЛІЗІ М.І. Дейнеко	63
РОЛЬ ПАРАМЕТРА ЦІЛІСНОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОЦЕСІВ КЕРУВАННЯ І КОМУНІКАЦІЇ Л.А. Мельник	64
РОЛЬ ПІЗНАННЯ І ЦІННОСТЕЙ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ Ю.М. Мельник	65
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ТА ЇХ ФУНКЦІЇ Т.С. Рибалко	66
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОЛІТОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ Є. В. Іванов	67
НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ІДЕАЛІВ Л.Л. Блохіна, О.В. Селезньова	68
«УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА» ЯК КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ Л.Л. Блохіна, С.М. Тодорова	69
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» О.В. Нарушевич-Васильєва	70